

Sygnatura akt VI Ka 1087/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 lutego 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz

Sędziowie SSR del. Małgorzata Peteja-Żak

SSO Arkadiusz Łata (spr.)

Protokolant Sylwia Sitarz

przy udziale Krystyny Marchewki

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2014 r.

sprawy **Ł. C.** ur. (...) w K.

syna F. i I.

oskarżonego z art. 278§1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 19 czerwca 2013 r. sygnatura akt II K 1023/12

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw i art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż:

a) kwalifikuje czyn przypisany oskarżonemu w punkcie 1 jako wykroczenie z art. 119 § 1 kw;

b) uchyla rozstrzygnięcie o karze z punktu 1 i na mocy art. 119 § 1 kw wymierza oskarżonemu za powyższe wykroczenie karę 30 (trzydziestu) dni aresztu;

c) uchyla rozstrzygnięcie z punktu 2 oparte o art. 46 § 1 kk;

d) uchyla rozstrzygnięcie z punktu 4 i zwalnia oskarżonego w całości od kosztów postępowania przed Sądem I instancji, wydatkami w tym zakresie obciążając Skarb Państwa;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zwalnia oskarżonego w całości od kosztów postępowania odwoławczego oraz od opłaty za obie instancje, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 1087/13

UZASADNIENIE

Oskarżonemu Ł. C. zarzucono, iż w okresie od dnia 17 czerwca 2012 r. do 2 lipca 2012 r. w Z. z mieszkania przy ulicy (...) zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 100-zł, telefon komórkowy marki H. oraz dwie karty pamięci do telefonu o łącznej wartości strat w kwocie 475-zł na szkodę S. C., przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio karanym za przestępstwo podobne, za które odbywał karę pozbawienia wolności w okresie od 12 maja 2011 r. do 12 marca 2012 r. orzeczoną wyrokiem Sadu Rejonowego w Zabrze – sygn. akt II K 353/11 – tj. przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sad Rejonowy w Zabrze, wyrokiem z dnia 19 czerwca 2013 r. – sygn. akt II K 1023/12 orzekł, że:

1) uznaje oskarżonego Ł. C. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, iż w okresie od dnia 17 czerwca 2012 r. do dnia 2 lipca 2012 r. w Z., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 100-zł, telefon komórkowy marki H. oraz dwie karty pamięci do telefonu o łącznej wartości strat w kwocie nie mniejszej niż 400-zł na szkodę brata S. C., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia co najmniej kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 10 maja 2010 r. sygn. akt VII K 742/10 za umyślne przestępstwo podobne z art. 278 § 1 kk, gdzie skazano go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym karę tę odbywał w ramach kary łącznej w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności od dnia 12 maja 2011 r. do dnia 12 marca 2012 r. – orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 21 listopada 2011 r. – sygn. akt II K 353/11 – tj. przestępstwa z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 278 § 1 kk skazuje go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2) na mocy art. 46 § 1 kk zobowiązuje oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę kwoty 400-zł na rzecz pokrzywdzonego S. C.;

3) na mocy art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o Adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124 z późn. zmianami) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. S. G. kwotę 944,64-zł tytułem zwrotu równowartości nieopłaconych kosztów obrony oskarżonego z urzędu;

4) na mocy art. 624 § 1 kpk, art. 627 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe częściowe, a to częściowe wydatki w kwocie 250-zł, w pozostałym zakresie zwalniając go od nich i obciążając nimi Skarb Państwa, a nadto zwalnia go od obowiązku uiszczenia opłaty.

Wyrok powyższy zaskarżony został w całości, na korzyść oskarżonego jego osobistą apelacją, w której zwrócił się do Sądu odwoławczego o „ponowne rozpoznanie sprawy”.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje.

Apelacja Ł. C. okazała się skuteczna o tyle, iż w następstwie jej wywiedzenia konieczne oraz uzasadnione stało się dokonanie zmiany zapadłego wyroku poprzez:

- a) zakwalifikowanie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt 1 jako wykroczenia z art. 119 § 1 kw;
- b) uchylenie rozstrzygnięcia o karze z pkt 1 i wymierzenie oskarżonemu za wymienione wyżej wykroczenie – z mocy art. 119 § 1 kw – kary 30 dni aresztu;
- c) uchylenie rozstrzygnięcia z pkt 2 – opartego o art. 46 § 1 kk;
- d) uchylenie rozstrzygnięcia z pkt 4 i zwolnienie oskarżonego w całości od kosztów postępowania przed Sądem I instancji, wydatkami w tym zakresie obciążając Skarb Państwa.

Na wstępie jednak godziło się stwierdzić, iż Sąd Rejonowy starannie i wyczerpująco przeprowadził postępowanie dowodowe, a zgromadzony materiał dowodowy poddał następnie wszechstronnej i wnikliwej analizie oraz ocenie, wyprowadzając trafne i logiczne wnioski końcowe, co do przebiegu inkryminowanych zdarzeń.

Sąd I instancji poczynił w przedmiotowej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, nie przekraczając ram swobodnej oceny dowodów, ani też nie popełniając uchybień tego rodzaju, że mogłyby one spowodować konieczność uchylenia wyroku i ponownego rozpoznania sprawy.

W świetle powyższego sprawstwo oraz wina Ł. C. nie nasuwały najmniejszych wątpliwości. Sąd jurysdykcyjny wskazał przy tym na jakich oparł się dowodach, dlaczego dał im wiarę oraz należycie wytłumaczył z jakich przyczyn odmówił wiary zmienionej w toku rozprawy głównej wersji oskarżonego.

Sąd Okręgowy nie doszukał się najmniejszych podstaw do odmiennej aniżeli Sąd merytoryczny oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego ani też do podważenia ocen i ustaleń faktycznych dokonanych w postępowaniu rozpoznawczym.

Na przebieg wypadków przyjęty przez Sąd orzekający wskazywały nade wszystko jednoznaczne i konsekwentne w obu fazach procesu karnego relacje oskarżyciela posiłkowego – tj. świadka S. C.. Nie ujawniły się zarazem jakiegokolwiek racjonalne uzasadnione powody, by odmawiać wiarygodności bratu oskarżonego. Sam Ł. C. na żadne tego typu przyczyny również nie wskazywał ani w trakcie postępowania, ani na gruncie środka odwoławczego.

Po wtóre, oskarżony podczas składania pierwotnych wyjaśnień w dochodzeniu przyznał się do postawionego mu zarzutu i w istocie potwierdził zabór w celu przywłaszczenia wszystkich czterech ruchomości należących do pokrzywdzonego, w okolicznościach podawanych przez S. C..

Zmiana wersji nastąpiła dopiero podczas rozprawy głównej. Oskarżony nie powołał zarazem najmniejszych przyczyn powyższego stanu rzeczy, a wręcz – wbrew treści początkowych wyjaśnień utrwalonych w protokole – utrzymywał jakoby jego uprzednie relacje odpowiadały wypowiedziom zaprezentowanym przed Sądem Rejonowym. Naprowadzone wyżej tłumaczenie w oczywisty sposób przekonywać nie mogło i zasadnie zostało odrzucone jako niewiarygodne.

W momencie wyrokowania Sąd I instancji zastosował prawidłową kwalifikację prawną zachowań Ł. C.. Z dniem 9 listopada 2013 r. wszedł jednakże w życie znowelizowany przepis art. 119 § 1 kw, który za wykroczenie o takiej właśnie kwalifikacji prawnej uznaje kradzież i przywłaszczenie cudzej rzeczy ruchomej, jeżeli ich wartość nie przekracza jednej czwartej minimalnego wynagrodzenia (vide: art. 2 pkt 4 i art. 56 pkt 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 25 października 2013 r., poz. 1247).

W konsekwencji czyn jakiego dopuścił się oskarżony – właśnie z uwagi na fakt, iż globalna wartość skradzionych przedmiotów wspomnianej granicy nie przenosiła (wynagrodzenie minimalne kształtowało się wówczas na poziomie 1600-zł) – potraktować należało w kategoriach wykroczenia z art. 119 § 1 kk. Stąd też pierwsza modyfikacja zaskarżonego wyroku – wprowadzona przez Sąd Okręgowy.

W tym miejscu trzeba zwrócić uwagę na użyte przez Sąd I instancji w opisie działań przypisanych Ł. C. sformułowanie „nie mniejszej niż 400-zł”, gdy chodziło o określenie wysokości wyrządzonej szkody. Pojęcie to w powszechnym rozumieniu oznacza sytuację, gdy zgromadzone dowody nie uprawniają do precyzyjnego ustalenia rozmiaru szkody. Poza tym jest to oznaczenie kwoty, jaka wątpliwości dowodowych nie budzi i stanowi minimum wartości przedmiotu czynu. Równocześnie jednak tak wskazana wartość jest górną granicą, co się tyczy kwestii zastosowania odpowiedniego przepisu prawa materialnego, a mianowicie problematyki uznania, czy dany czyn pozostaje w obrębie przestępstwa typu podstawowego, kwalifikowanego, uprzywilejowanego albo też wręcz w obrębie wykroczenia (jak w sprawie rozpatrywanej).

Formuła wykorzystana w dyspozycji zaskarżonego wyroku w żadnej mierze nie może zostać zrozumiana jako dopuszczająca wejście w grę kwoty przewyższającej tę górną granicę, od której zależy stosowanie prawidłowe przepisu materialnoprawnego.

Za wykroczenie z art. 119 § 1 kw Sąd odwoławczy wymierzył oskarżonemu karę 30 dni aresztu. Za zastosowaniem najsurowszej rodzajowo kary przewidzianej sankcją powyższego przepisu, a zarazem w maksymalnej ustawowo wysokości przemawiała waga popełnionego czynu, przewaga okoliczności obciążających nad łagodzącymi – wskazujące na znaczny stopień demoralizacji sprawcy – na tle jego dotychczasowego sposobu życia, a co za tym idzie – na nieskuteczność kar o charakterze wolnościowym.

Ł. C. dopuścił się wykroczenia umyślnego, działając przy tym na szkodę osoby mu najbliższej, i w celu osiągnięcia bezprawnej korzyści majątkowej. Był zarazem uprzednio aż sześciokrotnie karany za przestępstwa przeciwko mieniu, odbywał już karę pozbawienia wolności, co jednak w żaden sposób nie wdrożyło go do poszanowania porządku prawnego. Aktualnego czynu dopuścił się bowiem po upływie zaledwie trzech miesięcy po opuszczeniu zakładu karnego. Następczo zaś zapadł w stosunku do oskarżonego kolejny wyrok za występki z art. 276 kk.

Po stronie okoliczności łagodzących doszukać się można było jedynie częściowego (na rozprawie) przyznania się do zarzutu.

Prognoza kryminologiczno-społeczna kształtowała się zatem względem oskarżonego ze wszech miar negatywnie. Niezależnie od powyższego Ł. C. w ciągu dwóch lat przed popełnieniem rozpatrywanego wykroczenia był karany za podobne przestępstwo z art. 278 § 1 kk. Wyrok Sądu Rejonowego w Zabrze w sprawie o sygn. akt VII K 742/10, mocą którego wymierzono karę 6-ciu miesięcy pozbawienia wolności, zapadł dnia 10 maja 2010 r., a uprawomocnił się w dacie 28 grudnia 2010 r.

Stosownie do uregulowania art. 43 pkt 2 kw wykluczone było warunkowe zawieszenie wykonania kary aresztu.

Omówione zmiany powodowały z kolei brak racji bytu rozstrzygnięcia z pkt 2 dyspozycji zaskarżonego wyroku, opierającego się o art. 46 § 1 kk. Sąd Okręgowy modyfikując wyrok orzeczenie to uchylił.

Dalsze zmiany – w zakresie wydatków i opłaty – uwarunkowane zostały z jednej strony zmianą obrazu prawnego czynu przypisanego oskarżonemu, z drugiej zaś kwestią jego finansowych i majątkowych możliwości, które ocenić należało jako nikłe.

Sąd odwoławczy uchylił zatem rozstrzygnięcie z pkt 4 i zwolnił Ł. C. w całości od kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego, obciążając wydatkami w tym zakresie Skarb Państwa.

Zdaniem Sądu Okręgowego orzeczona kara aresztu jest adekwatna do stopnia zawinienia oskarżonego oraz stopnia szkodliwości społecznej popełnionego przezeń czynu i pozwoli w pełni na realizację celów określonych w przepisie art. 33 § 1 kw.

W pozostałej części zaskarżony wyrok jako prawidłowy utrzymany został w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego oraz o opłacie za obie instancje rozstrzygnięto jak w pkt 3 wyroku niniejszego.